

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/472/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614210060
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7614210060.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a sudkýň JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobcov: 1. D.. J. Q., F., nar. XX.X.XXXX, bytom v Q.Q. Z. V., Z. O. XXXX/XX, 2. D.. P. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom v Q. Z. V., Z.B. O. XXXX/XX, obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou Illeš, Šimčák, Bröstl s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štúrova 27 proti žalovanej: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 373 951, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Sedlačko & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 24.6.2016 č.k. 1C/165/2014-179 v spojení s opravným uznesením zo dňa 12.7.2016 č.k. 1C/165/2014-195 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalobcovia majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom v spojení s opravným uznesením uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom 309,50 eur spolu s 8,25% ročným úrokom z omeškania od 22.2.2014 do zaplatenia a trovy konania v prospech právneho zástupcu žalobcov v sume 669,11 eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 669,11 eur, to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 106 ods. 1 O.s.p., § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a/, b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, ods. 4 písm. r/, ods. 5, § 54 ods. 2 a § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní berúc do úvahy právny názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.11.2015 č.k. 9Co/223/2015-101 uzavrel, že pokiaľ sa žalobcovia domáhajú voči žalovanej zaplatenia sumy 309,50 eur s prísl., ich návrh je dôvodný v celom rozsahu.

3. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobcovia so žalovanou (s predošlým obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s.) uzavreli zmluvu o poskytnutí úveru č. 18/374/08 označenú ako „Dexia hypopôžička“, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť žalobcom úver vo výške 2.700.000,00 Sk. Z bodu 4.4. tejto zmluvy vyplynula dojednaná revizibilná úroková sadzba stanovená po 5-ročnej fixnej úrokovej sadzbe, ktorá je súčtom hodnoty BRIBOR a úrokového rozpätia. Úrokové rozpätie bolo dojednané na 1,53 % ročne ako fixná zložka úrokovej sadzby. V deň uzavretia zmluvy bol uzavretý aj dodatok č. 1 ku zmluve, ktorým bola žalobcom poskytnutá marketingová zľava so zníženou úrokovou sadzbou o 0,65 %, teda v rámci fixácie doby 5 rokov. V dôsledku tohto dodatku tak úroková sadzba po

dobu 5 rokov bola dojednaná na sumu 5,75 % ročne a po piatich rokoch s odkazom na úrokovú sadzbu BRIBOR (resp. neskôr EURIBOR) plus úrokové rozpätie 1,53 % ročne. Po ukončení fixácie úrokovej sadzby žalovaná listom zo dňa 21.8.2013 ponúkla žalobcom fixnú úrokovú sadzbu na 3 roky vo výške 3,4 % alebo ročnú úrokovú sadzbu zloženú zo sadzby EURIBOR a úrokového rozpätia 4,25 % ročne, pričom toto zvýšenie úrokovej sadzby oproti úrokovej sadzbe dojednanej v úverovej zmluve žalovaná ničím nevysvetlila a to ani na následné žiadosti zo strany žalobcov. Listom zo dňa 25.10.2013 zo strany žalovanej došlo k definitívnej jednostrannej úprave úrokovej sadzby na výšku 4,79% ročne s účinnosťou od 14.1.2014.

4. Takúto zmenu úrokového rozpätia o viac ako dvojnásobok dohodnutého úrokového rozpätia v úverovej zmluve žalobcovia považovali za nedôvodnú a neoprávnenú a tvrdili, že žalovaná takýmto arbitrárnym a svojvoľným konaním bez naplnenia konkrétnych a vopred známych podmienok získala na úkor žalobcov bezdôvodné obohatenie, ktoré predstavuje suma peňažných prostriedkov vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi sumou splátok úveru zaplatenej žalobcami na základe neoprávnenej jednostrannej zmeny úrokovej sadzby a medzi sumou splátok vo výške, v akej by uhradili žalovanej splátky úveru podľa pôvodného obsahu zmluvy. Celkovú výšku bezdôvodného obohatenia žalobcovia vyčíslili ku dňu spisovania žaloby vo výške 309,50 eur, ktorú vyrátali za obdobie od 14.1.2014 do 14.5.2014 po 61,90 eur mesačne.

5. Súd prvej inštancie pri svojich úvahách o rozhodovaní o nároku žalobcov vychádzal z tej skutočnosti, že predmetná úverová zmluva č. 18/374/08, ktorú uzavreli strany sporu je zmluvou spotrebiteľskou. Z čl. 2.2 zmluvy totiž vyplynulo, že „zmluvné strany sa dohodli, že úver je bezúčelový a klient môže použiť peňažné prostriedky podľa vlastného uváženia s výnimkou nákupu akcií v zmysle § 36 ods. 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách“. Pokiaľ žalobcovia predmetný úver použili na kúpu nehnuteľnosti, čo vyplynulo z ich účastníckych výpovedí, predmetný úver podľa názoru súdu prvej inštancie je potrebné považovať za spotrebiteľský v zmysle § 2 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 52 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že žalobcovia ako spotrebiteľia požívajú spotrebiteľskú ochranu v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale aj ďalších predpisov.

6. V súvislosti s otázkou právomoci súdu vo veci samej konať sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou platnosti, resp. neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorú uzavreli strany sporu v čl. 14.4 predmetnej úverovej zmluvy. Súd prvej inštancie po preskúmaní veci dospel k záveru, že má právomoc vo veci konať a rozhodnúť, keďže danú rozhodcovskú doložku je potrebné považovať za neplatnú. Túto rozhodcovskú doložku totiž posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľov. Tiež uzavrel, že táto nebola individuálne dojednaná. Z výpovede žalobcov, ako aj z výpovede svedkyne Ing. Kurucovej totiž jednoznačne vyplynulo, že v čase uzatvárania predmetnej úverovej zmluvy neboli žalobcovia poučení o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej doložky a rozhodcovskom konaní a o tom, čo táto zmluvná podmienka znamená a aké má následky. Žalovaná síce správne poukázala na fakt, že v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy neexistovala poučovacia povinnosť banky o dôsledkoch rozhodcovskej doložky a rozhodcovského konania, tak ako je táto v zákone zakotvená v súčasnosti, avšak podľa názoru súdu prvej inštancie ust. § 53b zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách nie je možné vykladať rigorózne gramaticky. Je zrejmé, že priemerný spotrebiteľ, prípadne aj s vysokoškolským vzdelaním nie právnického zamerania, a to obzvlášť v období roku 2008 nemal vedomosť o rozhodcovskej doložke, o rozhodcovskom konaní a ich dôsledkoch. Je logické, že priemerný spotrebiteľ sa pri uzatváraní obdobnej úverovej zmluvy sústredil na podstatné náležitosti úverovej zmluvy a pokiaľ nebol dodávateľom upozornený na tak zásadnú zmluvnú podmienku ako je rozhodcovská doložka, jej obsiahnutie v úverových podmienkach veľmi ľahko prehliadol, resp. jej dojednaniu nerozumel. Obzvlášť je tomu tak, keď doložka sa stala súčasťou ostatných zmluvných podmienok a nie je ani graficky oddelená od ostatného textu. V súčasnosti je úprava rozhodcovského konania, rozhodcovských doložiek a zmlúv upravená prísnejšie, čo má za následok zúženie priestoru na ich použitie a aj prípadné zneužitie v spotrebiteľských zmluvách. V čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy tomu tak nebolo, keď právna úprava v tomto smere bola prinajmenšom benevolentná a čiastočne aj vágna, čo spôsobovalo rozsiahle aplikačné problémy v prípade vzniku sporu.

7. Aplikáciou ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka uzavrel, že žalovaná ako dodávateľ nepreukázala individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky. Z vykonaného dokazovania síce vyplynulo, že žalobcovia mali priestor na prečítanie zmluvy pred jej podpisom, avšak už iba priamo na pobočke

banky, kde s nimi boli prejednané podstatné náležitosti. Nemali možnosť sa oboznámiť vopred zaslaním jej návrhu, či už v písomnej alebo elektronickej podobe. Navyše gramatické usporiadanie predmetnej rozhodcovskej doložky sa javí tiež v neprospech spotrebiteľov, nakoľko predpokladaný súhlas s jej uzatvorením nemožno považovať za individuálne dojednanie. „Zaškrtnutie“ nesúhlasu s doložkou bez výslovného poučenia o tejto možnosti zo strany dodávateľa je v tomto prípade bez právneho významu. Nakoľko rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka nebola v danom prípade individuálne dojednaná, súd prvej inštancie uzavrel, že táto je neplatná. Preto súd má právomoc vo veci konať a rozhodnúť.

8. Súd prvej inštancie sa vyporiadal aj s námietkou litispendencie vznesenou žalovanou a v tej spojitosti konštatoval, že pred Okresným súdom Spišská Nová Ves vo veci pod sp.zn. 9C/12/2014 sa vedie konanie tých istých účastníkov o určenie povinnosti žalovanej, aby upustila od porušovania spotrebiteľských práv žalobcov a aby toto porušenie napravila tým, že žalobcom oznámi na základe akých skutočností, podmienok, zákonných a zmluvných ustanovení došlo k jednostrannej zmene úrokových sadzieb. V danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie nejde o dve totožné konania, preto vznesenie námietky litispendencie zo strany žalovanej nie je opodstatnené. V danom prípade súd prvej inštancie konanie ani neprerušil do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp.zn. 9C/12/2014, nakoľko v súvisiacom konaní sa nerieši platnosť, resp. neplatnosť zmluvy samotnej alebo jej jednotlivých ustanovení.

9. Vo vzťahu k meritu veci súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaná žiadnym spôsobom tvrdenie žalobcov o vzniku bezdôvodného obohatenia z dôvodu jednostrannej zmeny výšky úrokových sadzieb nevyvrátila, ba dokonca sa k nemu ani relevantne nevyjadrila. V tej súvislosti len odkázala na čl. 4.5 úverovej zmluvy, podľa ktorého je banka oprávnená zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. K prípadnej zmene miery rizika žalobcov ako klientov sa však žalovaná bližšie v priebehu konania nevyjadrila a odkázala len na písomné vyjadrenie, ktoré hodlala súdu predložiť. Oddiaľovanie sa vyjadrovania k meritu veci v konaní, ktoré začalo ešte v júni 2014 súd prvej inštancie považoval zo strany žalovanej za účelové. Žalovaná mala v priebehu celého konania množstvo príležitostí sa k žalobe vyjadriť. Z uvedeného dôvodu mal za to, že žalovaná uplatnený nárok v priebehu konania nepoprela.

10. Z týchto dôvodov vyhovel žalobe v celom rozsahu a žalovanú zaviazal v súlade s § 451 Občianskeho zákonníka a nasl. vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie vo výške 309,50 eur spočívajúce v súčte súm peňažných prostriedkov vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi sumou splátok úveru zaplatenej žalobcami na základe jednostrannej zmeny úrokovej sadzby zo strany žalovanej a sumou splátok vo výške, ktoré by zaplatili podľa pôvodného obsahu zmluvy. Za obdobie od 14.1.2014 do 14.5.2014 pri mesačnej výške 61,90 eur, celkovo táto suma činí 309,50 eur.

11. Spolu s istinou súd zaviazal žalovanú uhradiť žalobcom aj zákonný úrok z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 10c nar. vlády č. 87/1995 Z.z. tak, ako vyplýva z enunciátu rozsudku v spojení s opravným uznesením.

12. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania v celom rozsahu voči neúspešnej žalovanej. Tie spočívajú v trovách právneho zastúpenia vo výške 669,11 eur, ktoré priznal v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/, § 13a ods. 1, § 15, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to za 7 úkonov právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia v sume 61,85 eur, za podanie žaloby 61,85 eur, za vyjadrenie vo veci 61,85 eur, za odvolanie 64,53 eur, za účasť na pojednávaní dňa 1.6.2016 66,00 eur, za účasť na pojednávaní dňa 18.9.2015 237,34 eur a za účasť na pojednávaní dňa 24.6.2016 66,00 eur). Celkovo tak odmena právneho zástupcu činí 382,08 eur, ku ktorým prirátal aj režijný paušál vo výške 49,67 eur (3 x 8,04 eur + 1 x 8,39 eur + 2 x 8,58 eur). Priznal aj náhradu cestovného za pracovnú cestu verejnou dopravou na dve pojednávania konané v Spišskej Novej Vsi dňa 1.6.2016 a 24.6.2016 zdokladované kópiami cestovných lístkov vo výške 14,00 eur a náhradu za stratu času 2 x 4 začatých polhodín á 13,98 eur vo výške 111,84 eur. Právny zástupca žalobcov uplatnil aj DPH vo výške 20% z odmeny a náhrad, ktoré spolu predstavujú 557,59 eur a z toho 20% predstavuje 111,521 eur. Celkovo trovy konania predstavujú 669,11 eur. Tiež uviedol, že nezistil žiadne skutočnosti pre aplikáciu ust. § 150 O.s.p. a pre nepriznanie náhrady trov konania úspešným žalobcom.

13. Proti tomuto rozsudku v spojení s opravným uznesením v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a napadnuté uznesenie zruší. Podľa názoru odvolateľky v danej veci neboli splnené procesné podmienky, keďže sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov; v tej istej veci sa už prv začalo konanie a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Medzi stranami sporu bola platne dojednaná rozhodcovská doložka. Súd prvej inštancie v rozpore s pokynmi Krajského súdu v Košiciach po vrátení veci sa vznesenou námietkou nedostatku právomoci, resp. platnosťou rozhodcovskej doložky vôbec nezaoberal. Až v meritórnom rozhodnutí konštatoval, že rozhodcovská doložka je neplatná a predstavuje neprijateľnú podmienku v úverovej zmluve. Súd kreoval tento názor z výpovede žalobcov a výpovede svedkyne D.. F. A.. Závery, ktoré súd prvej inštancie vyvodil z výpovede svedkyne sú v rozpore s objektívnou realitou. S absolútnou istotou konštatoval, že z výpovede svedkyne vyplynulo, že žalobcovia neboli poučení o význame a dôsledkoch rozhodcovskej doložky, pričom samotná svedkyňa opakovane zdôrazňovala, že si na okolnosti uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy vôbec nespomína. Delenie ustanovení úverovej zmluvy súdom prvej inštancie na „podstatné“ a „nepodstatné“ nemá žiadnu oporu v právnom poriadku. Súd prvej inštancie ignoroval výpoveď svedkyne o štandardnom postupe pri uzatváraní úverových zmlúv a stotožnil sa s tvrdeniami žalobcov, ktorí si aj po 8 rokoch od uzavretia zmluvy o úvere spofahlivo pamätajú, že neboli upozornení na existenciu rozhodcovskej doložky svedkyňou. Umiestnenie rozhodcovskej doložky v zmluve o úvere ako samostatného odseku v článku označenom ako „Záverečné ustanovenia“ je v bankovej praxi úplne bežným štandardom. Tvrdenia o údajnom neupozornení na existenciu rozhodcovskej doložky, na možnosť jej odmietnutia a na právne následky spojené s jej uzavretím považuje odvolateľka za účelové a špekulatívne. Rozhodcovská doložka má všetky zákonom stanovené náležitosti. Pokiaľ si aj žalobcovia celú zmluvu neprečítali a dostatočne nevenovali pozornosť jej obsahu, táto okolnosť nemá vplyv na platnosť a záväznosť zmluvy. Žalobcovia mali priestor na oboznámenie sa s obsahom zmluvy. Jazykovým výkladom textu rozhodcovskej zmluvy možno dospieť k záveru, že žalobcovia mali možnosť rozhodcovskú doložku odmietnuť. Alternatívne riešenie sporu pred rozhodcovským súdom predstavuje podmienku dojednanú individuálne. Žalovaná nepodmieňovala poskytnutie úveru uzavretím rozhodcovskej doložky. Navyše žalobcovia v úverovej zmluve zhodne vyhlásili, že si ju prečítali, že táto zmluva vyjadruje ich slobodnú vôľu a nie sú im známe okolnosti, ktoré by ju robili neplatnou. Poukázala na to, že konanie vedené pred Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp.zn. 9C/12/2014 zatiaľ nebolo právoplatne skončené a ide o vec, ktorá je obsahovo totožná s prejednávanou vecou. Súd prvej inštancie mal preto z dôvodu prekážky litispendencie konanie zastaviť. Argumentácia súdu o rozdielnych druhoch obidvoch žalôb, ktorou odôvodnil neexistenciu prekážky prv začatého konania, nemôže obstáť. Súd prvej inštancie dospel k absurdnému záveru, že nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia je daný, keďže žalovaná nevyvrátila tvrdenia žalobcov, ba dokonca sa k nim relevantne vyjadrila, len odkázala na čl. 4.5 úverovej zmluvy. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaná nárok žalobcov nepoprela. Žalovaná v tej súvislosti apelovala na súd prvej inštancie, aby sa zaoberal otázkou námietky nedostatku právomoci a námietkou litispendencie, avšak súd prvej inštancie žiadosti žalovanej nevyhovel. Žalovaná na pojednávaní dňa 24.6.2016 uviedla, že k zmene úrokovej sadzby pristúpila na základe legitímneho právneho dôvodu - v súlade s čl. 4 ods. 4.5 zmluvy o úvere. Zároveň oznámila, že k tejto skutočnosti zaujme písomné stanovisko. To však žalovanej nebolo zo strany súdu prvej inštancie umožnené. Vytkla súdu prvej inštancie tiež, že v rozpore s § 118 ods. 2 O.s.p. neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, keď ich účastníci navrhli. Neumožnil žalovanej vyjadriť sa k vykonaným dôkazom - k výsluchu žalobkyne a k výsluchu svedkyne, aj keď o to žalovaná výslovne požiadala na pojednávaní dňa 24.6.2016. Po dokončení výsluchov súd v súlade s § 118 ods. 4 O.s.p. vyzval zástupcov účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Uznesenie o ukončení dokazovania však súd vyhlásil v neprítomnosti strán. Procesnú možnosť účastníka vyjadriť sa k vykonanému dôkazu musí súd vytvoriť účastníkovi už v rámci dokazovania. Naopak, procesnú možnosť zhrnúť dôkazy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci je súd v zmysle § 118 ods. 4 O.s.p. povinný vytvoriť účastníkom až na záver pojednávania (v záverečnej reči). Súd prvej inštancie nedoručil žalovanej prílohy k žalobe, aj keď o to žalovaná opakovane požiadala podaniami zo dňa 19.8.2014 a 30.5.2016. Žalovaná aj z tohto dôvodu nebola objektívne schopná zaujať k žalobe kvalifikované stanovisko. Vytkla súdu prvej inštancie tiež, že rozhodnutie riadne neodôvodnil tak, ako má na mysli § 157 ods. 2 O.s.p. Dôvody a závery, pre ktoré súd žalobe vyhovel sú všeobecné, strohé, bez uvedenia širších súvislostí a náležitej argumentácie založenej na vykonanom dokazovaní. Súd vyhovel žalobe len na základe toho, že sa k nej

žalovaná údajne vôbec nevyjadrila a nárok žalobcov žiadnym spôsobom nepoprela. Akým spôsobom sa žalovaná na úkor žalobcov údajne bezdôvodne obohatila, ktoré zákonné alebo zmluvné ustanovenia porušila, v čom spočíva právny základ nároku žalobcov, v odôvodnení napadnutého rozsudku úplne absentuje. Vytkla súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie veci, keď nesprávne právne posúdil nielen svoju právomoc konať vo veci samej, ale aj existenciu prekážky litispendencie. Žalovaná v konaní prezentovala, že úverová zmluva ju oprávňuje jednostranne meniť úrokovú sadzbu (čo je štandardom vo všetkých bankových inštitúciách). Z dikcie čl. 4 ods. 4.5 zmluvy o úvere vyplýva, že limitom tejto zmeny je adekvátnosť, ako jej základný atribút. Úroková sadzba je základným marketingovým nástrojom bankových subjektov a priamo súvisí s výkonom ich podnikateľskej činnosti. Banky neprístupujú k zmenám úrokových sadzieb svojvoľne, ale na základe konkrétnych ukazovateľov, ktoré determinujú ich rozhodnutie o zvýšení alebo o znížení úrokovej sadzby. Hypotekárne bankovníctvo fixuje úrokové sadzby na konkrétne obdobie, pričom nie je neobvyklé, že klienta môže zmena úrokovej sadzby po uplynutí fixácie „prekvapiť“ v podobe zvýšenia úrokovej sadzby. Ide pritom o štandardný postup, ktorý nemožno bez ďalšieho považovať za neprijateľný iba z dôvodu, že klientovi finančnú situáciu do istej miery znevýhodní. Ak klient nesúhlasí s novourčenou výškou úrokovej sadzby, môže úver predčasne splatiť bez zaplataenia poplatku, ktorý by bol inak s týmto úkonom štandardne spojený. Žalovaná pristúpila k zmene úrokovej sadzby po uplynutí 5-ročného obdobia fixácie, na základe legitímneho právneho dôvodu, v súlade s čl. 4 ods. 4.5 zmluvy o úvere. Žalovanou určená úroková sadzba bola v celom rozsahu primeraná aktuálnemu stavu na trhu a porovnateľná s inými úrokovými sadzbami. Žalovaná nevykonala zmenu úrokovej sadzby svojvoľne. Mala na takúto zmenu legitímny nárok, a to pri zmene miery rizika klienta, ku ktorej dospela v rámci interného prehodnotenia komplexných ukazovateľov návratnosti úveru. O tejto zmene žalovaná informovala žalobcov listom zo dňa 21.8.2013, v zákonnej lehote 2 mesiace pred rozhodujúcim dňom. Opakovane poskytla vysvetlenie aj v ďalších nasledujúcich listoch. Predmetom posudzovania zmeny úrokovej sadzby má byť najmä jej adekvátnosť (čl. 4 ods. 4.5 zmluvy o úvere), to znamená, či novostanovená úroková sadzba je primeraná a nedôvodne nepoškodzuje klientov. Vzhľadom na výšku konkurenčných úrokových sadzieb, poskytovaných inými bankovými subjektmi, bola novourčená úroková sadzba primeraná a legitímna. Žalobcovia neboli nútení akceptovať uskutočnenú zmenu úrokovej sadzby. V prípade sporu o skutočný obsah dojednaného ustanovenia čl. 4 ods. 4.5 zmluvy je nevyhnutné interpretovať dotknutý článok úverovej zmluvy v súlade so všeobecne akceptovanými výkladovými pravidlami, čo však súd neurobil. V tej súvislosti poukázala na znenie ust. § 35 ods. 2 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe interpretačných pravidiel možno uzavrieť, že zo znenia čl. 4 ods. 4.5 zmluvy o úvere vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmluva o úvere pritom *expressis verbis* nedefinuje pojem „zmena miery rizika klienta“. Citované ustanovenie zmluvy však demonštratívne uvádza, že zmena miery rizika klienta môže súvisieť (teda nielen výlučne ako mylne uviedol súd prvej inštancie) so zmenou „rizikovej váhy klienta“. Samotný pojem „riziko klienta“ je potrebné interpretovať v zmysle normatívnej regulácie činnosti bankových subjektov, ako aj v zmysle bankovej praxe. Banky sú povinné pri výkone svojej činnosti postupovať obozretné, najmä sú povinné vykonávať obchody spôsobom, ktorý zohľadňuje riziká. V odvolaní napadla aj uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 14.7.2016, ktorým ju súd vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy zaplatila na účet súdu bezhotovostným prevodom súdny poplatok za návrh vo výške 18,50 eur. Výzva nemá zákonom požadované náležitosti, pričom súdny poplatok majú zaplatiť žalobcovia, ktorí neboli oslobodení od platenia súdnych poplatkov. Ak súd prvej inštancie nerozhodol v rozsudku o trovách konania, medzi ktoré patrí aj namietaný súdny poplatok, mal tak urobiť dopĺňacím rozsudkom, avšak len do 30.6.2016. Od 1.7.2016 C.s.p. neumožňuje súdu doplniť rozsudok, ak opomenie o trovách konania rozhodnúť. Dôvody, pre ktoré bolo napadnuté uznesenie vydané, neexistovali a na jeho vydanie neboli splnené procesné podmienky.

14. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli potvrdiť rozsudok v spojení s opravným uznesením ako vecne správny. Súd prvej inštancie záver o absencii individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky nezaložil vôbec na tvrdeniach žalobcov a svedkyne, ale na aplikovaní správnej právnej normy ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie správne konšatoval, že žalobný návrh žalobcov a teda aj predmet konania vedený pred Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp.zn. 9C/12/2014 sa nedotýka predmetu konania v prejednávanej veci. Nie je pravdou, že by sa súd prvej inštancie nezaoberal žalovanou vznesenou námietkou litispendencie, čo vyplýva z odôvodnenia rozsudku. Žalovaná sa po celý čas vyhýbala vyjadreniu k meritu veci a snažila sa konanie zastaviť z rôznych dôvodov. Súd prvej inštancie nemohol uviesť, ktoré významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, resp. ktoré ostali sporné, nakoľko žalovaná žiadne skutkové tvrdenia v konaní nepredniesla napriek tomu, že mala po celé dva roky trvania súdneho sporu takúto možnosť.

Žiadne dôkazy žalovaná nenavrhol, aby súd vykonal. Nie je pravdou, že by súd nedoručil prílohy k žalobe žalovanej. K tejto otázke sa sudkyňa vyjadrila na pojednávaní dňa 1.6.2016. Žalovaná mala možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu vrátane žaloby a jej príloh. Obaja právni zástupcovia na pojednávaní potvrdili, že sú oboznámení s obsahom spisu a obsahom listín tvoriacich súdny spis, ktoré nenamietajú. Ustanovenia zmluvy pripúšťajú rôzny výklad, čo umožňuje žalovanej uplatniť svoju vôľu pri jednostrannej zmene úrokovej sadzby a tým výrazne znevýhodniť žalobcov ako spotrebiteľov. V tomto smere je ustanovenie zmluvy o zmene úrokovej sadzby nepochybne neprijateľnou podmienkou, v dôsledku čoho je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným dojednaním. Neprijateľnosť a neplatnosť predmetného ustanovenia vyslovil v inej veci Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 24.9.2015 pod sp.zn. 14C/295/2014, čo následne potvrdil aj Krajský súd v Žiline. Neprijateľnosť a neplatnosť tohto ustanovenia judikoval aj Krajský súd v Žiline zo dňa 10.2.2016 sp.zn. 7Co/563/2015. Navyše dané ustanovenie zmluvy je podľa názoru žalobcov aj neurčité, k akému záveru dospel aj Okresný súd Žilina v rozsudku zo dňa 11.11.2015 č.k. 27C/303/2014-132. Toto ustanovenie je preto aj podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatné. Zároveň je uzavreté v rozpore s dobrými mravmi a preto aj podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok pritom vyplýva z čl. 4 ods. 2 a čl. 5 Smernice č. 93/13/EHS. Táto zmluvná podmienka nespĺňa požiadavku transparentnosti v zmysle smernice, je preto neprijateľnou, resp. nekalou podmienkou a podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou.

15. Žalovaná v reakcii na vyjadrenie žalobcov uviedla, že zotrváva na svojej odvolacej argumentácii a poukázala na nedostatočnú pozornosť a ľahostajnosť žalobcov k obsahu a dôsledkom vlastných právnych úkonov, ktorá nemôže konanie spotrebiteľov ospravedlniť. Aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a nemožno ju použiť ako obranu pred ľahkomyselnosťou a nezodpovednosťou. Prípadná obava žalobcov o sťaženie realizácie práv spotrebiteľov v rozhodcovskom konaní je absolútne neopodstatnená. Spotrebiteľské rozhodcovské konanie garantuje spotrebiteľom realizáciu ich práv a právom chránených záujmov prinajmenšom v rovnakom rozsahu ako civilné konanie, preto nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

16. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

17. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

18. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 24.8.2017 o 10,15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 206/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 18.8.2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

19. Žalovaná v odvolaní namietala odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/ a h/ C.s.p., teda že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

21. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p. účinného v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, odvolací súd nezistil, že by v konaní neboli splnené procesné podmienky, prípadne že by súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočniť jej patriace procesné práva a tiež nezistil, že by sa súd prvej inštancie dopustil vady konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

22. Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

23. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky argumenty uvádzané žalovanou v odvolaní. Žalovaná pritom uvádza skutočnosti, ktoré už boli uvedené pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa tento náležite a správne vypořiadal pri rozhodovaní vo veci, pričom správne posúdil aj námietku litispendencie vznesenú zo strany žalovanej, preto odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

24. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie o danosti nároku žalobcov voči žalovanej na úhradu bezdôvodného obohatenia vo výške stanovenej v rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v tomto rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje.

25. Pri skúmaní otázky právomoci vo veci konať súd prvej inštancie postupoval v súlade s právnym názorom vysloveným Krajským súdom v Košiciach ako súdom odvolacím v uznesení zo dňa 30.11.2015 sp.zn. 9Co/223/2015 a v tomto smere zameral dokazovanie na skúmanie otázky právomoci súdu vec prejednať z hľadiska posúdenia platnosti rozhodcovskej doložky medzi stranami sporu.

26. Aj podľa názoru odvolacieho súdu spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná v rámci úverovej zmluvy a spotrebiteľom predložená spolu s ostatnými všeobecnými podmienkami, nesvedčí o individuálnom dojednaní tejto rozhodcovskej doložky, ale skôr o zámernom predkladaní týchto zmluvných podmienok, ktorým žalovaná sledovala vylúčenie zmluvných dojednaní spod režimu súdnej kontroly. Žalovaná v konaní nepreukázala osobitné vyjednanie rozhodcovskej doložky, resp. že by si žalobcovia osobitne vymienili jej dojednanie. V danom prípade ide o formulárovú zmluvu, ktorú žalobcovia nemohli žiadnym spôsobom ovplyvniť. Odvolací súd považuje za správny názor súdu prvej inštancie, že za predpokladaný súhlas žalobcov s uzavretím rozhodcovskej doložky nemožno považovať „nezaškrtnutie“ nesúhlasu s doložkou bez výslovného poučenia o tejto možnosti a dôsledkoch jej dojednania zo strany dodávateľa. Žalobcovia ako spotrebiteľia nemohli mať vedomosť, čo nezaškrtnutie daného políčka znamená a má spôsobiť. V danom prípade žalovaná v konaní nepreukázala, že by žalobcov dôsledne oboznámila o dôsledkoch dojednania rozhodcovskej doložky. Z výpovede svedkyne D.. F. A., zamestnankyne žalovaného nemožno vyvodiť ten skutkový záver, že by žalobcov upozornila na dôsledky dojednania rozhodcovskej doložky. Z jej výpovede naopak vyplynulo, že si nepamätala na konkrétny prípad a pripustila možnosť, že vo všeobecnosti klientom nebolo podrobne vysvetlené, aké dôsledky má uzavretie rozhodcovskej doložky. Z týchto dôvodov správne súd prvej inštancie uzavrel, že s poukazom na § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka dojednanie rozhodcovskej doložky, podľa ktorej všetky spory sa majú riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní, znamená narušenie rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľov (žalobcov), nakoľko títo sa vopred vzdali práva na účinnú procesnú obranu cestou súdu. Takúto rozhodcovskú doložku je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka za neplatnú. V danej veci je preto daná právomoc súdu vo veci konať a rozhodnúť, ako správne uzavrel súd prvej inštancie.

27. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne vysvetlil, prečo nepovažoval námietku litispendencie vznesenú zo strany žalovanej za opodstatnenú a odvolací súd sa s týmto názorom súdu prvej inštancie stotožňuje.

28. Za neopodstatnenú považuje odvolací súd námietku žalovanej, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď z neho nevyplýva, na základe akých úvah dospel k záveru, že nárok žalobcov je daný a v akej výške aj opodstatnený.

29. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne vysvetlil, na základe akých úvah dospel k záveru o danosti nároku žalobcov. Odôvodnenie rozsudku tak spĺňa zákonom stanovené požiadavky v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. účinného v čase jeho rozhodovania. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že bezdôvodné obohatenie vo výške 309,50 eur, ktoré získala žalovaná na úkor žalobcov predstavuje sumu peňažných prostriedkov vo výške zodpovedajúcej rozdielu medzi sumou splátok úveru zaplatenej žalobcami na základe jednostrannej zmeny úrokovej sadzby zo strany žalovanej a medzi sumou splátok vo výške, v akej by žalobcovia uhradili žalovanej splátky úveru podľa pôvodného obsahu zmluvy za obdobie od 14.1. do 14.5.2014, mesačne po 61,90 eur, čo činí 309,50 eur.

30. Pokiaľ žalovaná v konaní spochybnila nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia a tvrdila, že z jej strany nedošlo k neoprávnenej jednostrannej zmene úrokovej sadzby s poukazom na čl. 4.5 úverovej zmluvy, podľa ktorého bola oprávnená zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalovanú.

31. Ust. § 120 ods. 1 veta prvá O.s.p. účinné v čase rozhodovania súdu prvej inštancie ustanovovalo, že účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ak účastník neunesie dôkaznú povinnosť, resp. dôkazné bremeno, má to pre neho nepriaznivý následok v tom, že súd pristúpi k vydaniu pre neho nepriaznivého rozhodnutia vo veci.

32. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalovanú, ktorá bola viazaná dôkaznou povinnosťou na svoje tvrdenia o oprávnenosti zmeniť úrokovú sadzbu v dôsledku zmeny miery rizika klienta a na tieto tvrdenia označiť dôkazy. Žalovaná v tomto smere nepredložila v priebehu konania žiadne dôkazy a ani nenavrhol súdu, aké dôkazy by mal vykonať. Preto správne uzavrel súd prvej inštancie, že tvrdenia žalovanej o oprávnenosti zmeniť úrokovú sadzbu podľa zmluvy nemožno považovať za preukázané.

33. Odvolacie námietky žalovanej, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s § 118 ods. 2 O.s.p. nemožno považovať za opodstatnené.

34. V predmetnom konaní medzi stranami sporu nebol sporný skutkový stav, spočívajúci v tom, že uzavreli úverovú zmluvu. Sporným bolo posúdenie, či došlo k naplneniu čl. 4.5 zmluvy a možnosti jednostranne zmeniť mieru úrokovej sadzby. Za týchto okolností súd prvej inštancie zameral dokazovanie na zistenie sporných skutočností a účastníkom umožnil realizovať všetky procesné práva, ktoré im priznáva platná právna úprava a na realizáciu ich práv a právom chránených záujmov a umožnil im tak ovplyvniť výsledok súdneho konania, o čom svedčí obsah spisu. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo potrebné ešte osobitne oboznamovať, ktoré dôkazy budú vykonané a ktoré vykonané nebudú, keďže účastníci vykonanie ďalších dôkazov ani nenavrholi. Požiadavka žalovanej by znamenala, aby súd naznačil svoj predbežný právny názor, čo však prekračuje rámec ust. § 118 ods. 2 O.s.p., ktoré upravuje iba povinnosť pri vedení pojednávania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno považovať za prekvapivé a námietky žalovanej v tomto smere nie sú dôvodné.

35. Za dôvodné nemožno považovať ani odvolacie námietky žalovanej, ktorá uvádza, že v dôsledku postupu súdu prvej inštancie nemala možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom - k výsluchu žalobkyne a k výsluchu svedkyne a že jej súd prvej inštancie nedoručil prílohy k žalobe, aj keď o to opakovane požiadala v priebehu konania. Po oboznámení sa s obsahom zápisnice o pojednávaní zo dňa 24.6.2016 vyplynulo, že na tomto pojednávaní žalovanú zastupoval jej právny zástupca Advokátska kancelária Sedlačko & Partners s.r.o. cestou advokátskeho koncipienta Mgr. Dávida Pluščáka s tým, že žalovaná osobne na tomto pojednávaní prítomná nebola. Súd prvej inštancie napriek neprítomnosti žalovanej v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával. Na tomto pojednávaní bola vypočutá žalobkyňa v 2. rade D.. P. Q. a svedkyňa D.. F. A. s tým, že po ich vypočutí strany sporu mali možnosť klásť otázky a taktiež stranám sporu bol daný priestor zo strany súdu vyjadriť sa k týmto výpovediam, prípadne uviesť dotazy. Z obsahu zápisnice tiež vyplynulo, že právni zástupcovia účastníkov vyhlásili, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania. Súd prvej inštancie na to vyzval zástupcov účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 O.s.p., na čo strany sporu cestou svojich právnych zástupcov predniesli svoje stanoviská. Námietky žalovanej, že zo strany súdu jej nebolo umožnené vyjadriť sa k dokazovaniu, preto nemožno považovať za opodstatnené a v tej súvislosti odvolací súd konštatuje, že k porušeniu procesnoprávných predpisov zo strany súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených žalovanou v odvolaní, nedošlo.

36. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v spojení s opravným uznesením v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny.

37. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že priznal žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu. Žalovaná v odvolacom konaní nebola úspešná, preto odvolací súd rozhodol tak, ako vyplýva z enunciatu tohto rozhodnutia a priznal úspešným žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).